

Asia: VN/4099/2024

Lausuntopyyntö: Työryhmämietintö hallituksen esitykseksi hankintalain, erityisalojen hankintalain sekä rikosrekisterilain 6 b §: n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Esityksen yleiset tavoitteet ja päämäärät

Mitä mieltä olette esityksen yleisistä tavoitteista ja päämääristä? Saavutetaanko esityksellä hallitusohjelman yleiset tavoitteet säästöistä ja kilpailun lisäämisestä?

Haaga-Helia pitää muutosehdotuksessa mainittuja tavoitteita kannatettavina ja esitettyä uutta sääntelyä mahdollisina siltä osin kuin se aidosti edistää kustannustehokkuutta ja kannustaa mietinnössä esille nostettuihin tavoitteisiin pääsemistä ilman, että esitetyt uudet säännökset olisivat ristiriidassa hankintalaissa ennestään säädettyjen tavoitteiden kanssa, ja lisäksi uuden sääntelyn tulisi olla yhteensovittavissa muun julkista hankinnoista annetun kansallisen ja EU:n sääntelyn kanssa. Hallituksen esitysluonnoksessa kuitenkin ehdotetaan tiukennettavaksi hankintalain sidosyksikköjä koskevaa sääntelyä huomattavasti siitä, mitä EU:n hankintadirektiivi edellyttää, ja tämä ei ole toivottavaa, sillä hankinnoissa tulisi ottaa huomioon myös suoraan sovellettava EU-sääntely.

Mitä muutosehdotuksessa kaavailtuun sidosyksiköiden käytön tiukempaan valvontaan tulee, tämä on sinällään hyvä asia, mutta nykyisellä muutosehdotuksella yleisiä tavoitteita ja päämääriä säästöistä ja kilpailun lisäämisestä ei saavuteta. Lain valmistelusta puuttuu kokonaisuudessaan vaikutusten arviointi.

Nyt tässä suunnitellussa muutosehdotuksessa tavoiteltuihin säästöihin ja kilpailun lisäämiseen liittyvien tavoitteiden toteutuminen on kuitenkin vahvasti riippuvainen kyseisen muutosehdotuksen pohjalta muodostuvasta tulkinta- ja oikeuskäytännöstä, joten muutosehdotuksen kokonaisvaikutusten arviointi on nykyhetkessä erittäin haastavaa.

Nyt esitetyt muutokset lisäävät hallinnollista työtä ja byrokratiaa, mikä ei palvele esitettyä säästötavoitetta eikä myöskään lisää yritysten edellytyksiä osallistua julkisen sektorin tarjouskilpailuihin.

Hankintojen valmistelu

Hankintojen valmistelua koskevilla ehdotuksilla pyritään lisäämään hankintojen huolellista valmistelua,

markkinakartoituksen käyttöä, sekä kilpailua julkisissa hankinnoissa. Tavoitteena on saada lisää tarjontaa ja säästöjä. Työryhmän mietinnössä ehdotetussa ratkaisussa on samanaikaisesti pyritty varmistamaan, että se on käytännön hankintatoimen näkökulmasta tarkoituksenmukainen.

-

- Kuinka hyvin hankintalain 65, 75, 124 ja 125 §:iä koskeva esitys edistää markkinakartoituksen käyttöä ja hankinnan huolellista valmistelua?

-

- Ovatko esitetyt keinot sopivia näiden tavoitteiden saavuttamiseksi?

-

Sidosyksiköiden käytön rajoittaminen

Mitä mieltä olette esityksessä ehdotetusta sidosyksiköiden vähimmäisomistusta koskevasta vaatimuksesta? Onko se mielestänne tarkoituksenmukainen ja toteuttamiskelpoinen?

-

Minkälaisia vaikutuksia esitetyllä sidosyksiköiden omistusosuuden vähimmäisvaatimuksella mielestänne on?

-

- Jos sidosyksiköitä koskeva muutos toteutetaan esitetyllä tavalla, mitä toimenpiteitä ja niistä aiheutuvia kustannuksia muutos todennäköisesti aiheuttaisi edustamanne organisaation eri toimialojen kannalta ja yleisesti?

-

- Mitä toimenpiteitä organisaationne aikoo sidosyksikön omistajana tehdä vähimmäisomistusrajaa koskevan sääntelyn seurauksena (esimerkiksi jatkuuko toiminta markkinaehtoisena, puretaanko yhtiö, pilkotaanko yhtiö, ryhdytäänkö muihin toimenpiteisiin?)

-

- Minkälaisia taloudellisia tai muita hyötyjä muutoksesta todennäköisesti seuraisi?

-

Ovatko esitetyt sidosyksiköitä koskevat siirtymäajat mielestänne riittävät? Kuinka paljon aikaa muutoksiin tarvitaan?

-

- Mitä siirtymäaikaa vaativia toimenpiteitä sidosyksiköitä koskeva kirjaus aiheuttaisi?

-

Mietinnön liitteinä olevissa eriävissä mielipiteissä on esitetty poikkeuksia sidosyksiköiden omistusosuusvaatimukseen. Tulisiko vaatimukseen säätää poikkeuksia? Minkälaiset poikkeukset olisivat tarkoituksenmukaisia?

-

Turvallisuus ja huoltovarmuus

Vastaako esitys turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeviin tarpeisiin? Onko esitetty muutos riittävä keino varmistaa turvallisuuden toteutuminen hankinnan elinkaaren aikana ottaen huomioon EU-hankintadirektiivien reunaehdot, sekä muu turvallisuutta ja huoltovarmuutta koskeva sääntely?

-

Rikosrekisteriotteen pakollisuudesta luopuminen

Rikosrekisteriotteiden pakollisesta käytöstä luopumista koskevan ehdotuksen tavoitteena on sujuvoittaa hankintamenettelyjä ja vähentää hallinnollista taakkaa.

-

- Missä määrin muutos vaikuttaa hallinnolliseen taakkaan yhtäältä hankintayksiköiden ja toisaalta tarjoajien kannalta ja edistää näitä tavoitteita?

-

Hankintojen ilmoittaminen

Mitkä ovat näkemyksenne hankintojen ilmoittamista koskeviin muutoksiin? Lisäävätkö ehdotetut muutokset hankintojen avoimuutta tarkoituksenmukaisella tavalla?

-

Muut huomiot

-

